

Martin MUSÍLEK

Zajetí českého panstva patriciátem roku 1309

"aneb není nic krutějšího nad sprost'áka, když povýšení dosahuje"

Diplomová práce

Ústav českých dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

Praha, 149 str. rkp.

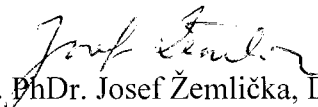
Posudek vedoucího diplomové práce

Mezi události z nemnohých let panování Jindřicha Korutanského, které zaujaly jak soudobé (i něco pozdější) kronikáře a letopisce, tak novodobé historiky, se nesporně řadí zajetí představitelů českého panstva špičkami patriciátu v sedleckém klášteře (u Kutné Hory) v únoru roku 1309. Tento nevšední manifestační čin, reflektovaný dokonce až v "dalekém" zahraničí (Otacher ouz der Geul), si jako centrální téma svojí diplomové práce zvolil Martin Musílek. Rekonstrukce samotného zajetí, resp. jeho věcného a časového sledu, samozřejmě také patří k předmětu jeho zájmu, nicméně své otázky klade uchazeč mnohem širě a především v kontextu momentálního rozložení vnitropolitických sil, poznamenaného komplikovaným poměrem špiček české šlechty (panstva) ke skupině vyrůstající z nejbohatší vrstvy měst, pro níž se již delší čas užívá obecné označení patriciát. Královská moc, zastoupené v té době Jindřichem Korutanským, neměla přitom žádný manévrovací prostor a spíše byla okolnostmi a jejími protagonisty vlečena.

Martin Musílek podrobil důkladnému prověření dobové i o něco pozdější prameny, stále však ještě prameny pocházející ze 14. století. Počínaje líčením Zbraslavské kroniky (Petr Žitavský) přes Dalimila, Otakara "Štýrského", Františka Pražského až po Přibíka Pulkavu z Radenína a Beneše Minoritu. Jak se ukázalo, nebylo to marné a vzájemné srovnávání a přístupy jednotlivých autorů vyrazily jisté nuance a rozdíly v chápání celé akce, z čehož se dala vytěžit řada detailů. Dále se uchazeč zaměřil na nepříliš přehlednou situaci uvnitř patriciátu (včetně nezbytných terminologických pasáží) a pokusil se upřesnit jeho dějinnou roli nejen ve vztahu k vývoji v českých zemích, ale v obecnějších souvislostech. I z tohoto důvodu oceňuji kapitolu VII., v níž se vyrovnává se vzpourou vídeňských patricijů a části dolnorakouské šlechty proti Habsburkům, shodou okolností proběhnuvší také v roce 1309. Závěry diplomové práce jsou jasné, střídme a upřesňují mnohé z toho, co bylo o sedleckém "zajetí" doposud publikováno.

Práce Martina Musílka, vybavená všemi potřebnými náležitostmi (soupisy pramenů, literatury i elektronickými dokumenty) a vybavená více než dvěma desítkami barevných příloh, podle mého soudu patří k nadprůměrným pracím svého druhu. Uchazeč velmi dobře zvládl práci s pramenným materiálem a prokázal tvořivě pracovat s relevantní literaturou, jejíž výsledky nepřijímal pasívně a nekriticky. Z těchto důvodů se domnívám, že práci náleží vysoké známkové ocenění.

Praha, 4. září 2006

Prof. PhDr. Josef Žemlička, DrSc.